

Sharon J. Bolton

„Temně gotické a brilantně originální.
Rakvář vás očaruje!“

J. P. Delaney

RAKVÁŘ

Rakvář

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.dominoknihy.cz
www.albatrosmedia.cz

Sharon J. Bolton
Rakvář – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

RAKVÁŘ

Sharon J. Bolton

2019

Milý čtenáři,

na jaře roku šestnáct set dvanáct vyhnal Richard Baldwin, majitel přádelny v Pendle Forest, hrabství Lancashire, ze svého pozemku dvě místní ženy. Nazval je „čarodějnicemi a běhnami“ a vyhrožoval, že „jednu upálí a druhou pověsí“, a uvedl tak do pohybu události, které vedly k uvěznění, soudnímu procesu a popravě devíti žen obviněných z vraždy spáchané čarodějnictvím: nechvalně proslulé čarodějnické procesy v Pendle.

Legenda praví, že děvčátka narozená ve stínu Pendle Hillu jsou pokřtěna dvakrát. Nejprve v kostele, jak bývá zvykem, a pak ještě jednou v temném jezeru na úpatí kopce, kde jsou zavázány službě zcela jinému pánu. Tyto dívky tráví život smířené se svým neobvyklým dědictvím, protože být ženou Pendlu znamená požehnání i prokletí.

Pokud vím, pokřtěna jsem byla jen jednou, ale jsem ženou Pendlu. Ty, které byly roku šestnáct set dvanáct oběšeny za čarodějnictví, mohly být mými prapratetami nebo prabábami. A dávno vím, že kdybych se narodila v dobách misogynie a pověrčivosti, docela dobře bych mohla být označena za čarodějnici.

Protože já jsem odjakživa byla jiná – tak trochu divná holka vzadu ve třídě, která provádí všechno odlišně než ostatní a nekrácí po ušlapané cestě – a tak mě vždycky zajímalo, co dělá z některých žen čarodějnice.

Severní Anglie, moje domovina, je temná končina. Je to místo, kam po staletí prchali odpadlíci a dařilo se psancům. Krátce před mým narozením se Ian Brady a Myra Hindleyová zmocňovali na severu dětí. Když jsem byla mladá žena, moje volnost byla vážně omezena kralováním Yorkshirského rozparovače. Mary Ann Cottonová,

Harold Shipman, Peter Dinsdale, Donald Neilson, všichni tihle zabíjáci pocházeli ze severu. Často dostávám otázky, proč píšu knihy tohoto druhu. Možná proto.

Jednu jsem ale chtěla napsat vždycky. Knihu o mně a ženách, jako jsem já. O ženách ze severu, které stojí stranou davu, a tentýž dav je trestá za to, že se odvažují být jiné. Odjakživa jsem toužila napsat knihu o čarodějnicích. Přesněji řečeno o tom, jak se jimi ženy stávají. Zvolí si tuhle možnost samy, nebo je jim vybrána? Dříve jsem zastávala spíš druhou alternativu, myslela jsem si, že čarodějnice vytváří společnost. Nyní, po letech zkoumání, si ale nejsem tak jistá. Pojem čarodějnictví už nezavrhuji. Myslím si, že tyto schopnosti v sobě nosíme všechny, a některé z nás se je naučily používat.

Kniha Rakvář je příběh o ženách a čarodějnicích. O dětech, které milujeme a musíme chránit. A o mužích, kteří se nás obávají.

Doufám, že si ji užijete.

Sharon Bolton

Věnováno Carrie

ČÁST 1.

„Ale i hrůz se člověk jednou přejí.“

Macbeth, William Shakespeare

1

Úterý, 10. srpna 1999

Onoho nejparnějšího dne roku se Larry Glassbrook naposledy vrátil domů do rodného Lancashiru a místní obyvatelé vyšli ze svých domovů, aby se s ním rozloučili.

Nijak přátelsky.

Možná je to jen můj dojem, ale zdá se, že dav u kostela v průběhu krátké, tíživé bohoslužby zmohutněl, a noví účastníci posílili řady těch, kteří dorazili dříve, aby si zajistili výhodné místo, jak to před velkými průvody bývá.

Kam se podívám, postávají lidé mezi náhrobními kameny, lemuji obvodovou zeď a stojí jeden vedle druhého na cestičkách jako strašlivá čestná stráž. Vycházíme za rakví z kostela a sluneční paprsky venku jsou tak ostré, že by dokázaly vypálit do kůže znamení. Přítomní nás pozorují mlčky, bez hnutí.

Dorazila i spousta novinářů, přestože datum konání pohřbu bylo do poslední chvíle udržováno v tajnosti. Policisté v uniformách drží reportéry stranou, dohlíží, aby cesty a krytý vchod zůstaly průchodné, ale fotografové si přinesli štafle a ohromné teleskopické objektivy. Kulaté mikrofony zpravodajů chráněné huňatými návleky proti větru vypadají dost výkonně na to, aby zachytily i cupitání kostelních myší.

Kráčím se sklopenýma očima a posunu si brýle na nose trochu výš, ačkoli vím, že teď vypadám úplně jinak. Třicet let je dlouhá doba.

Nosičům rakve jdoucím pár kroků přede mnou se na krcích perlí krůpěje potu. Tihle muži za sebou zanechávají stopy, pach vody po holení a pivem prodchnutého potu, obleků, které už delší čas neviděly čistírnu.

Od Larryho dob úroveň poklesla. Muži, kteří pracovali u pohřební služby Glassbrook & Greenwood, nosili obleky černé jako právě vytěžené uhlí. Boty a vlasy se jim leskly a holili se tak hladce, až jim na tvářích zůstávala hrubá kůže zjizvená vyrážkou. Larryho muži nosili rakve se zbožnou úctou, jako umělecká díla, jimiž také byly. Larry by nikdy nepřipustil lacinou laminátovou rakev, jakou vidím před sebou.

Vědomí, že jeho vlastní pohřeb neměl dostatečnou úroveň, by Larrymu přivodilo hořké zklamání. Na druhou stranu by se možná smál, nahlas a krutě, jak to občas dělával, když jste to nejméně čekali, a tím vás nejvíc znervóznil. A pak by si možná pročísl prsty černé vlasy, vyzývavě zamrkal a pokračoval v tanci na nahrávky Elvise Presleyho, které se snad nepřetržitě rozléhaly jeho dílnou.

Pouhá myšlenka na Presleyho hudbu má i po takové době za následek, že se mi rozbuší srdce.

Levná rakev a její nosiči se obrátí jako obrovský lezoucí hmyz a sejdou z cesty. Míříme jižně k rodinnému pozemku Glassbrookových. Obličeje máme rozpálené a sluneční paprsky nás zalévají svitem jako světlomety v ošumělém kabaretu. V Lancashiru, krajině vřesovišť, jsou horké dny vzácné, ale dnes se slunce zřejmě rozhodlo poskytnout zesnulému náznak teplot, jaké ho čekají v dalším vězení, kam se právě odebírá.

Přemítám, jaká slova asi budou stát na jeho náhrobku: *Milující manžel, oddaný otec, neúprosný zabiják.*

Zatímco odtikávají jeho poslední minuty nad zemí, zdá se, že se dav tlačí kupředu, a současně otálí jako zmatený mořský proud, který si nemůže vzpomenout, jestli je na přílivu, nebo klesá.

Pak koutkem oka zahlédnu teenagery, napůl zakryté obroučkami mých slunečních brýlí. Chlapec a dvě dívky. Malí, útlí, oblečení v křiklavě barevném polyesteru. Dospělí nervózně tékají očima po nádvoří, rozčileně si měří truchlící pozůstalé, nervózně pokukují po policistech, zvědavě sledují novináře. Teenageři pozorují jen hlavní pozůstalou, ženu, která kráčí těsně za farářem, přímo přede mnou.

Je půvabná, což by v jejích patnácti nikdo nepředpovídal. Vlasy získaly medově světlý odstín, tělo se zaoblilo. Dotyčná už nepři-

pomíná obří loutku s příliš velkou hlavou v poměru k vytáhlému a hubenému tělu. Oči, které dříve zíraly, jako by patřily vyplašené kombě ušaté z televizního pořadu o volné přírodě, jsou teď k jejímu obličejí přiměřeně velké. Nažehlené černé šaty nejsou ani trochu vybledlé. Koupila si je k této příležitosti.

Tlumený šepot napovídá, že diváci průvod následují. Žena v nových černých šatech otočí hlavou. Proti své vůli pohlédnu jejím směrem a vidím, že tři teenageři krácejí také.

Při pohledu na ně mne znovu začne bolet zranění na levé ruce. Zasunu dlaň do pravé podpažní jamky a pravou paži jemně přitisknu k tělu, abych ztlumila bolest. Trochu to pomůže, ale i tak cítím, jak mi mezi lopatkami stéká pot. Farář je stejně napjatý jako já. Vytáhne kapesník, otírá si jím zátylek a pak zlehka přejíždí po čele, nicméně zahájí pohřební modlitby s výrazem člověka, který ví, že konec je v dohledu. Nosiči ve stanovenou chvíli povolí lana a rakev s pohupováním klesá, až nám zmizí z očí.

V tu chvíli mi to dojde. Odraz své vlastní myšlenky vidím v očích okolostojících a zástupem zašumí bouřlivý šepot.

„Tak slušný zacházení si ani nezasloužíš, parchante!“ zvolá hlas zezadu.

Přesně tohle dělal Larry svým mladým obětem. Spouštěl je do země. Až na to, že nebyly mrtvé.

Jeden z teenagerů, nejmladší, se loudavě vzdálil od kamarádů a stojí napůl skrytý za náhrobkem. Vykukuje na mě s nesmělou zvědavostí. Stephen, vybaví se mi okamžitě jeho jméno. Ten hubený kluk v modré košili je Stephen.

Uhlazený, zpocený nosič mi nabídne hlínu. Naberu hrst a přistoupím k hrobu. Na víku rakve neleží žádné květiny, ani v kostele nebyly. Nevzpomínám si, že bych kdy viděla kostel bez květin, a najednou mi bleskne hlavou vidina žen z farnosti, jak včera večer rozvážně a v tichosti vešly do kostela, aby je odstranily, protože v tomto případě nejsou květiny na místě.

Těsně u hřbitovni zdi, za davem sotva viditelný, stojí muž, který tu před lety býval hrobníkem. Můj tehdejší kamarád. Dnes má na sobě černý oblek, upírá oči do země a určitě si mě vůbec nevšiml.

Vhodím hlínu do hrobu s vědomím, že za mými zády je nabízena dalším truchlícím, kteří zdvořile kroutí hlavami. V tomto případě jsem udělala chybu, že jsem nabídku přijala. Upozornila jsem na sebe. Opět.

Modlitby jsou u konce. „Nesuďte,“ odříkává farář spatra, na jednu plný odvahy, „abyste nebyli souzeni.“ Ukloní se do prázdna a kvapně odchází.

Nosiči se vytrátí. Také ustoupím a žena s medově světlými vlasy teď stojí u hrobu sama.

Ale ne dlouho. Diváci se navzájem pobízejí, aby se k ní přidali. Dav se pomalu sune kupředu. Teenageři se také šinou blíž, ačkoli ti jsou v ostrém slunci hůře k rozpoznání než dospělí.

Přítomní zůstanou stát. Žena v černém na ně zpřímá pohlédne, ale jí se do očí nepodívá nikdo. Pak předstoupí šedesátnice v sandálech a s prsty umouněnými prachem a dojde až k samému okraji hrobu. Tu ženu znám. Z dob před lety, kdy trápení a vztek převážily nad jejími dobrými mravy. Pamatuji si, jak mi tlustým ukazovákem dloubala do tváře, cítím nakyslý dech, když se ke mně naklonila a chrlila na mě hrozby a obvinění. Jmenuje se Duxburyová; je matkou Susan, Larryho první oběti.

Stojí na okraji Larryho hrobu, zhluboka nasaje vzduch, předkloní se a plivne. Něco takového možná udělala poprvé v životě. Tenká slina stéká. Jestli dopadla na dřevo s plesknutím, neslyším. Další, kteří přistupují k hrobu, jsou obratnější. Statný plešatý muž s býčí šíjí, nejspíš mladší, než naznačují vrásky na jeho kůži. Odchrchlá si a vzápětí o rakev pleskne hlen pevný jako tuhnoucí nátěr. Následují ostatní, jeden po druhém, až musí být rakev pod nimi pocákaná květy slin.

Poslední přistoupí ke hrobu postarší muž. Je štíhlý, má křivé artritické nohy, tmavou pleť a oči jako kameny. Rozhlédne se.

„Nic osobního, děvče,“ prohodí k ženě v černých šatech a já se snažím představit si něco víc osobního než plivání na hrob. „Vám jsme nikdy vinu nedávali.“ Vzdálí se.

Žena v černých šatech stojí přibližně minutu bez hnutí a zírá do prázdna. Pak, aniž by se ohlédla, vykročí po trávě k cestě. Možná sbírá síly, aby proběhla uličkou reportérů a fotografů. Během boho-

služby si udržovali odstup, ale nepřijeli sem pro nic za nic a nebudou chtít jen tak odejít.

Vykročím za ní, ale moji pozornost upoutá jakýsi zvuk. Slyším, jak pubertáci za mými zády napodobují dospělé, pronikavě nasávají vzduch a plivají na Larryho rakev. Předpokládám, že pro ně lze omluvu najít spíš než pro většinu ostatních, ale i tak mi jejich počínání připadá chabé a pod jejich úroveň. Napadá mě, že bych si s nimi měla promluvit, říct jim, že je rozhodně třeba pohnout se z místa, ale když se ohlédnu, nikde je nevidím. Ty tři děti už třicet let nechodí po světě, a přesto se nedokážu zbavit dojmu, že žena v černých šatech jejich duchy viděla stejně jako já.

2

V žádném případě netuším, co přesně prožila Patricie Woodová v hodinách, které následovaly po jejím zmizení. Mám dojem, že bych za to měla být vděčná.

Poté co jsme ji našli, všichni tvrdili, že na takové věci nemohou ani pomyslet, takovou hrůzu si člověk nedokáže představit a neměl by se jí v myšlenkách zaobírat.

Kéž bych toho byla schopná. Představivost je mocný nástroj, pro každého detektiva zásadně důležitý. A také nejtěžší kříž, jaký na svých bedrech neseme.

A tak si představuji, že Patsy pozvolna znovu nabyла vědomí a její první jasná myšlenka byla, jak se pokouší nadechnout. Obličej měla zakrytý lehkým saténem, ale v uzavřeném prostoru plném zatuchlého vzduchu ji látka určitě dusila.

V ústech cítila odpornou pachut', zčásti následkem toho, že několik hodin nepila. Nejhorší však byla dezorientace během prvních několika minut, kdy netušila, kde je nebo jak se tam dostala. Všechny vzpomínky, které dokázala vylovit z paměti, byly polovičaté, pouhá směs nahodilých obrazů a útržky rozhovoru. Snažila se otevřít oči, zavřít je a znovu otevřít, a zjistila, že v tom není žádný rozdíl.

Myslím, že v tu chvíli se pokusila pohnout. Usilovně se snažila zaujmout pozici vsedě. Tehdy se určitě dostavila panika, když si Patsy uvědomila, že je natěsnaná v uzavřeném prostoru.

Skutečnost byla samozřejmě ještě horší. Patsy byla hluboko v zemi. Pohřbená zaživa.

3

Několik starších reportérů pozoruje, jak odcházím. S přimhouřenýma očima loví v paměti vzpomínky. Udělala jsem dobře, když jsem se rozhodla neoblékat si dnes uniformu. Za nějakou dobu mě stejně odhalí, ale nedám jim k tomu čas. Protáhnu se bránou a zamírím do svahu k autu. Novináře v každém případě víc zajímá žena v černých šatech s medově světlými vlasy. K tomu, aby si proklestila cestu davem k čekajícímu autu, potřebuje policejní doprovod. Když se vůz rozjede, zahlédnu ji. Dívá se na mě ze sedadla pro spolujezdce. V kostele nedala nijak najevo, že si mě vůbec všimla. Měla jsem za to, že si na mě nevzpomíná a jsem pro ni jen další zvědavá přihlížející. Pohled přes tónované sklo ale říká, že si mě pamatuje velmi dobře. Když jsem přesídlila do Sabdenu, vybrala jsem si z rozmanité nabídky penzionů právě ubytování u Glassbrookových. Vnímala jsem jistou výstřednost jejich rodiny a ta mě lákala. Byli jiní než většina lidí, které jsem ve městě potkávala. Pro mě představovali pestrobarevné exotické ptáky obklopené hejnem malých zaprášených vrabců domácích. Už po několika týdnech v Lancashiru jsem si začala naléhavě uvědomovat, jak moc připadám ostatním lidem odlišná. Vrána k vráně sedá, řekla bych, nejspíš jsem si hledala sobě podobné. Což nebyla jediná chyba, kterou jsem v tomhle městě udělala.

Moji domácí bydleli v rozlehlém rodinném domě na okraji Sabdenu. Úzká šterková příjezdová cesta je teď zarostlá plevelem, a semínka pampelišek unášená větrem mě zaplaví jako vojenská výsadeková jednotka. Nízkou kamennou zídku oddělující svažitou zahradu pokrývá mech a trávu mezi ovocnými stromy nikdo nesekal dlouhé měsíce, možná léta. Pozemek teď připomíná malou louku.

Bílé trsy kerblíku lesního sahají téměř k nízkým větvím zanedbaných ovocných stromů se shnilými švestkami obalenými bzučícími vosami. Na dalších stromech visí stovky jablek, ale plody jsou drobné a prolezlé červy. Kaše u paty každého stromu napovídá, že po sobě jdoucí úrody vždy popadají a shnijí.

Projedu jedinou zatačkou na příjezdové cestě a vidím dům. Kamenné sídlo postavené na přelomu dvacátého století pro továrníka nebo obchodníka s vlnou. Nátěr na vchodových dveřích je oloupaný, velké arkýřové okno špinavé a místy popraskané. Za ním bývala společenská místnost pro podnájemníky, kde jsem trávila večery, když jsem usoudila, že v práci už déle nevydržím, a ve svém pokoji jsem si připadala příliš opuštěná. Dva zbývající nájemníci byli muži. Randall (známý jako Randy) Butterworth, další policejní konstábl, a tichý kulatý čtyřicátník Ron Pickles, který pracoval pro Larryho pohřební službu. Všichni tři jsme si občas povídali, tu a tam jsme si zahráli karty, ale hlavně jsme civěli na dvanáctipalcovou černobílou televizi se zrnitým a poskakujícím obrazem. Říkalo se, že rodina má ve větším salónku s výhledem na zahradu za domem barevnou televizi, ale jestli to byla pravda, to jsme nikdy nezjistili.

Malá televize spočívá dosud na svém místě. Stejně tak koženková křesla, v létě hladká a lepkavá, a v zimě nepříjemně chladivá. Až na rozbité žárovky povalující se po koberci a vlhké skvrny na stěnách vypadá obývací pokoj pro podnájemníky přesně tak, jak si ho pamatuji.

Jdu po pěšině dozadu a pohledem přejíždím po zdech a oknech domu. V rodinném salonku jsou zatažené závěsy, ale já si na ten pokoj stejně nevzpomínám. Nikdy mě do něj nepozvali. Zadní dveře jsou otevřené.

Vejdu do domu a nakouknu do místnosti, které říkali zadní kuchyně. Je malá, s velkým kamenným dřezem a znečištěnou dřevěnou pracovní deskou. Na zdech visí policičky a na nich spočívá prachem pokryté porcelánové nádobí, matné sklenice a objemné měděné pánve. Moje máma by tenhle kumbál nazvala spižírnu majordoma, ale tehdy, v roce devatenáct set šedesát devět, slovní zásoba obyvatel Sabdenu výraz „majordomus“ nezahrnovala.

„Haló?“ zavolám.

Nikdo neodpoví. Vstoupím a okamžitě pocítím ostrou bolest vystřelující od pravé dlaně k předloktí. Protější dveře mě zavedou do větší kuchyně, kde Sally vařila jídlo pro rodinu i podnájemníky. Tady připravovala svoje vodičky a lektvary, jak říkal Larry, a skladovala je v prostorné skříni u zadního vchodu. Tehdy, v roce devatenáct set šedesát devět, měla plynový vařič a na něm chystala odvary z bylinek a kořenů. Vařič je pořád tady.

Za zády zaslechnu hluboký zvuk. Obrátím se a vidím, že včely si nějak našly cestu dovnitř. Ven však vylétět nedokázaly, protože na parapetu se povaluje nejméně deset drobných černooranžových těl. Sally včely chovala. V zadní části zahrady stály čtyři úly a během jara a časného léta, kdy jsem tady bydlela, často vycházela ven, aby je nakrmila a zkontrolovala, zabalená do ochranného závoje, na rukou tlusté rukavice. Za teplých dnů sedávala a pozorovala předvídatelnou dráhu včelích dělnic, které hbitě vylétaly z úlů za květy.

Měla zvyk, který mi připadal zvláštní, nicméně okouzlující. Zajišťovala, aby včely byly průběžně informovány o důležitém dění v rodině. Když Cassie, její starší dcera, získala stipendium na hudební škole, byla hned vyslána ven, aby novinku oznámila včelám. Zprávu o úmrtí Larryho tety se včely dozvěděly dříve než kdokoliv z rodiny. Sally mi řekla, že kdyby včely zůstaly v nevědomosti, dům by postihla pohroma.

„Mohu vám nějak pomoci?“ ozve se ženský hlas a jeho tón naznačuje, že pomáhat mi je to poslední, co má dotýčná na mysli. Ohlédnu se. U dveří stojí šedivá sedmdesátnice. Zalovím v tašce a najdu služební průkaz. Do Lancashiru moje pravomoc nesahá, ale pochybuji, že se příchozí v takových věcech vyzná.

„Zástupkyně komisaře Florence Loveladyová,“ představím se. „Hledala jsem rodinu.“

„Léta tady nebydlí,“ prohlásí triumfálním tónem, jakým je zvyklá předávat nepříjemné zprávy.

Vím, o koho jde. Sally měla „paní pro všechno“, která přicházela každý den, aby pomohla s vařením a uklízením. Tahle žena mi pět měsíců po šest dnů v týdnu podávala snídani a večeři a každých čtrnáct dnů přinášela do mého pokoje čisté nylonové ložní prádlo. Než vstoupila, nikdy nezaklepala, jen oznámila „povlaky“, načež je

hodila na postel. Já jsem vždycky považovala za samozřejmé, že si postel povléknu sama, ale jsem si zatraceně jistá, že chlapům, kteří bydleli dole, měnila ložní prádlo ona. Patřila k ženám, které ochotně obsluhují muže, ale učinit totéž pro ženu, navíc mladší než ona sama, bylo pod její úroveň. Nejhorší projevy diskriminace v souvislosti s pohlavím jsem koncem šedesátých let zažila výhradně ze strany ostatních žen.

Rozhlédnu se po zaprášených plochách, přelétnu očima po mrtvém hmyzu a prohodím: „Překvapuje mě, že dům neprodali.“

„Holky chtěly. Ale Sally to nedovolila.“

„Vy jste Mary, že? Já jsem tady bydlela. V roce devatenáct set šedesát devět.“ Dovětek „tehdy, když se to stalo“ si nechám pro sebe. Přijde mi zbytečné cokoli dodávat.

Úkosem na mě pohlédne.

„Domáci mi říkali Flossie,“ napovím zdráhavě. „Měla jsem tehdy jinou barvu vlasů. Mnohem výraznější odstín rusé.“

„Zrzavá,“ prohlásí. „Jako mrkev.“

„Jak se vám daří, Mary?“ zeptám se.

„Byla jste pihovatá.“ Přistoupí o krok blíž, jako by se chtěla přesvědčit, jestli mám pořád pihi. Mám, ale časem vybledly. „Když vás někdo ztrapnil, hned jste zrudla.“

„Nevíte, kde je Sally?“ pokračuji. „Je pořád naživu?“

„Je v domově pro seniory v Barley,“ odpoví. „Nebude s vámi mluvit.“

Stále držím v ruce služební průkaz. „Nevadilo by vám, kdybych se tady trochu porozhlédla?“ zeptám se jí.

„Jak je libo,“ řekne. „Potřebuju pár brambor. Motyka je vzadu. Pak zamknu.“

Vykročí k zeleninové zahrádce a nechá mě o samotě. Zamířím dál do domu. Dveře salonku neotevřu – zvyk je železná košile – a nezajímá mě ani obývák pro podnájemníky. Místo toho projdu chodbou s vysokým stropem téměř až k předním dveřím a pak zahnu a vystoupám po schodech nahoru. Můj pokoj vzadu v domě byl ze všech pronajímaných nejmenší, s výhledem na Hill.

Dveře nejdou otevřít a v první chvíli mám chuť vnímat situaci jako znamení, že vytahováním starých vzpomínek ničeho nedosáh-

nu. Moje paličatost ale nad lepšími povahovými vlastnostmi vzděky převážila, a tak otevřu.

Modrofialový přehoz na postel, který jsem tak nesnášela, je stále na svém místě, jen barva po letech na slunci vybledla. Úzká postel pod oknem je ustlaná a nepřekvapilo by mě, kdyby povlečení bylo stejné jako to, ve kterém jsem před lety spala, a kdybychom použili forenzní metody, jež jsme v šedesátých letech neměli k dispozici, našly by se na něm moje stopy. Vždyť kdo jiný by tady po oné události v podnájmu bydlel? Dveře úzké skříně jsou dokořán. Jedna ze zásuvek prádelníku vedle postele není pořádně dovřená a všimnu si plastového hřebenu, který zřejmě kdysi patřil mně. Jako kdyby do tohoto pokoje od chvíle, kdy jsem ho ve spěchu opustila, nikdo nevstoupil. Randy a já jsme se po zatčení Larryho Glassbrooka nemohli vrátit. Naše věci posbírali jiní policajti a já jsem po zbývající dobu strávenou v Lancashiru bydlela v hostelu na druhé straně města.

Na zdi dosud visí tři policejní plakáty, které jsem tam vylepila.

Pohřešuje se, hlásá první. Neviděli jste Stephena Shorrocka? Pohřešuje se, oznamuje druhý. Neviděli jste Susan Duxburyovou? Pohřešuje se, oznamuje i třetí. Pomozte nám najít Patsy. Připevnila jsem je přímo naproti svojí posteli, navzdory Maryinu brblání, že jsou morbidní, a navíc zničí plastickou tapetu s dřevěnými třískami na povrchu. S pohledem upřeným na plakáty jsem každé ráno vstávala a každý večer usínala.

Když jsem se blížila k domu, vyhnula jsem se pohledu na Larryho dílnu, přízemní cihlový domek nedaleko zadních dveří. Teď se ale podívat musím, jeho rovnou střechu mám přímo před oknem.

Natáhnu ruku a zlehka se dotknu zdi, abych neztratila rovnováhu. Zhluboka se nadechnu, třebaže vzduch v pokoji je teplý a zatuchlý.

V dílně trávil Larry většinu času, pouštěl si tam hudbu a – ne, nechci, aby mi ty písně znovu zněly v hlavě – a vyráběl ty různé rakve, do kterých byly ukládány ostatky sabdenských zesnulých.

A bohužel i několika živých.

4

Výrazy „rakev“ a „truhla“ bývají běžně zaměňovány, ale každý znamená něco jiného. Rakev je šesti nebo osmistěnná a svým tvarem kopíruje obrysy těla: u hlavy úzká, rozšiřující se v oblasti ramen a u nohou opět zúžená. Vzpomeňte si na vstávajícího Drákulu. Truhla je větší, obdélníková, většinou opatřená mohutným oblým víkem.

Larry Glassbrook vyráběl oba druhy, ale obdélníkové truhly z tvrdého dřeva byly jeho vášní. V roce devatenáct set šedesát devět jsem u jeho rodiny bydlela pět měsíců v podnájmu a jednou – zřejmě když se nudil – mě do své dílny pozval. Při práci si pouštěl hudbu – skoro výhradně Elvise Presleyho – a občas ustal v práci, aby se zavlnil v bocích nebo si uhladil tmavé vlasy. Larry byl pohledný muž a snažil se rock'n'rollovému králi podobat co nejvíc. Jen zřídka se stávalo, že by mu ženy nevěnovaly pozornost, ale po pravdě řečeno, mně trochu naháněl hrůzu. Řemeslo však ovládal zdatně, o tom nebylo pochyb.

Začal víkem a slepil a přitiskl k sobě v zaobleném svěráku dlouhé dubové latě. Aby zajistil, že se latě nepohnou, používal pevné kovové svorky. Schránku vyrobil podobným způsobem, slepil ji a vyztužil, aby byla pevná. Larry se rád chlubil, že jeho truhly klidně bez potíží unesou stotřicetikilového i těžšího nebožtíka. Víko bylo připevněno ke schránce čtyřmi kovovými panty a šestnácti šrouby.

Z truhly Larryho Glassbrooka nebylo úniku. Přesněji řečeno, pokusilo se o to velmi málo lidí.

Rakve ani truhly tehdy nebyly hermeticky utěsněné. Kdyby tomu tak bylo, Patsy Woodová by možná zemřela dřív, než znovu

nabyla vědomí. Larryho truhly byly uzavírány za použití metody, kterou sám vymyslel. Těsně pod okrajem víka, přímo naproti vnějším pantů, spočívaly pod ozdobnými krajkami dva zavírací mechanismy. Když se západka obrátila, malý kovový proužek uvnitř rakve, skrytý za látkovým obložením, vklouzl na místo a zabránil víku, aby se během věznění nebo jiným neobratným zacházením uvolnilo. Kdyby Patsy věděla, kam má sáhnout, nebo se jí podařilo odtrhnout saténovou výstelku, možná by byla schopná truhlu otevřít.

Porád by si ale musela poradit s tunou zeminy nad rakví.

Zámky nenašla. Víme to. Ale já si i tak dokážu představit, jak zoufale šátrala ve stísněném prostoru, kde se ocitla. Myslím si, že pak křičela, hlasitě a vystrašeně, ale taky vztekla. Ve čtrnácti si nepředstavujeme, že se nám může přihodit něco opravdu strašlivého. V tu chvíli si určitě myslela, že se stala obětí kanadského žertíku, hrozného, ale dočasného. A když bude dostatečně dlouho a hlasitě ječet, dostanou ji odtamtud, ať už je kdekoli.

Křičela jména těch, které si vybavovala jako poslední, lidí, s nimiž trávila čas před událostí. Když přemítám o době, kterou Patsy strávila v truhle, napadá mě, jak rychle asi vzdala volání na kamarády a začala volat maminku.

Odhadovala bych to tak na dvacet minut poté, co se probrala k vědomí, ale předpokládám, že když je člověk uvězněný pod zemí, čas ubíhá pomalu.

Truhly jsou větší než rakve. Patsy byla schopná sáhnout nahoru a nahmatat nad hlavou hladký nařasený satén. Myslím si, že v tu chvíli jí došlo, co jí brání v pohybu. Glassbrookovy znala. Věděla, čím si Larry Glassbrook vydělává na živobytí. Zřejmě ji pozval do dílny nebo se vplížily dovnitř s kamarádkami, aby se podívaly na dřevěné truhly v různých stadiích rozpracování. Pochopila, že je zavřená v truhle, i když ji zřejmě nazývala rakví.

Představuji si, že ztichla, přesvědčená, že kamarádi (protože to byli její kamarádi – kdo jiný by si z ní takhle vystřelil?) stojí kolem truhly a poslouchají, jak vyvádí. Patsy se přiměla ke klidu v domnění, že ji rychleji pustí ven, když si budou myslet, že se jí třeba doopravdy něco stalo. Možná dokonce několikrát vzdychla, jako kdyby lapala po vzduchu.

Když to nezabralo, protože ani nemohlo – její kamarádi nablízku nebyli – myslím si, že znovu spustila křik – tentokrát dlouhý, hlasitý a zoufalý. Nemám potuchy, jak dlouho člověk vydrží křičet, než se úplně vysílí. Doufám, že to nikdy nezjistím. Ale v určitém okamžiku, možná když byla při vědomí zhruba hodinu, ztichla, třeba jen na nějakou dobu.

Úsilí ji vyčerpalo. Těžce dýchala. Byla celá uhrátá. Zpocená. Napadlo ji, že má zřejmě malou zásobu vzduchu. Myslím si, že tehdy začala sprádat plány, uvažovat o možných způsobech, jak se dostat ven. Začala nejistě a tak klidně, jak jen mohla, zkoumat okolí. A pak zjistila něco mnohem strašlivějšího, než že je zavřená v rakvi.

Nebyla tam sama.

5

Pohled na Larryho dílnu mě těžce zasáhl. Posadila jsem se na postel, že si trochu vydechnu, a natočila jsem se tak, abych se nedívala na cihlový domek, ale místo toho vyhlížela oknem na Hill. Z téhle místnosti na něj byl nejlepší výhled.

Hill se samozřejmě nezměnil. A pochybuji, že k tomu někdy dojde. V srpnu, za slunečného počasí, oplývá nespoutanou krásou, která vás téměř přiměje zapomenout na jeho hroznou minulost, na nelítostné perzekuce bezbranných žen, které se tam odehrávaly. Tráva zezlátla a jižní úbočí pokrývá rozkvetlý vřes. Holé balvany září v jasném slunci jako šperky. Hill je obrovská masa vápence a jílu s náhorní plošinou na vrcholku opředená tisíci temných legend. Tyčí se nad tímhle malým městem, vrhá stín na životy lidí, kteří žijí u úpatí.

Tohle je Pendle. Území čarodějnic.

Vysoko nad kopcem, téměř neviditelná na jasné chrpově modré obloze, spočívá linie ubývajícího Měsíce. Během několika málo hodin zmizí úplně a pak začne znovu narůstat. Dávno jsem vzdala snahy zbavit se neustálého povědomí o fázích Měsíce a pochybuji, že se mi to někdy podaří. Každý večer, než jdu spát, se na Měsíc dívám. Za úplňku trochu pevněji přitáhnou závěsy, a když je Měsíc nejtmaší, v závěru fáze ubývání, je mi jasné, že budu špatně spát.

Děti byly odvedeny během tmavé fáze Měsíce.

Najednou zaslechnu pronikavý bzukot a po něm tlukot drobného těla o tvrdý povrch. Na okenní římse se mezi mrtvými včelami zmítá jedna, která se zoufale snaží dostat na svobodu. Sáhnu po kličce na okně. Opět se přitom vyhnu pohledu na dílnu a raději zabloudím očima k úlům v zadní části zahrady.

Když jsem Larryho viděla naposledy, byl na umření. Seděl naproti mně v návštěvní místnosti a každou chvíli kašlal do krví potřísněného kapesníku. Bylo mu téměř sedmdesát a vypadal mnohem starší. Vlasy, dosud husté a trochu přerostlé, měl bílé jako sníh a obličej scvrklý, vráscitý, a v každé vrásce jako by byla patrná úzká linka vězeňské špíny. Vězni, kteří tráví v tomto prostředí dlouhá léta, nikdy nevypadají čistě. Larry měl několikrát zlomený nos a po zranění těsně nad pravým okem mu zůstalo drsné a svráštělé klikaté obočí.

„Nikdy se mě na nic nezeptáte, Florence,“ řekl a roztřesenou rukou sáhl po další z cigaret, které ho zabíjely. „Proč?“

„Vždyť se ptám. Celou dobu.“ Snažím se necivět na jeho prsty pokroucené artritidou. Tyhle ruce bývaly kdysi tak obratné; teď sotva udrží rovně cigaretu.

Našpulil ret v Elvisově stylu. Strojený zvyk, který ho ani po letech neopustil. „Jen na Sally a na holky, jak se mám a jestli něco nepotřebuju. Mám na mysli něco jinýho.“ Naklonil se ke mně trochu blíž. „Mluvím o tom, co bylo. Na to se mě nezeptáte nikdy.“

Celá léta, kdy jsem Larryho navštěvovala, jsem si dávala pozor, abych se o případu nezmínila. Moc dobře jsem věděla, jaký boj o získání převahy probíhá mezi odsouzenými zabijáky a policajty, kteří je zatklí, jak potřeba získat informace dokáže uvrhnout dokonce i nejbystřejšího policajta do citové závislosti, kdy touží po uzavření, jehož nikdy nedosáhne. Naše povědomí o Glassbrookově případu mělo četné trhliny, ale s těmi jsem dokázala žít. Neměla jsem v úmyslu žadonit.

„A tak si říkám,“ – potutelně se usmál a moje mlčení vůbec nebral na vědomí – „jestli se tak nechováte třeba proto, že se pravdu dozvědět nechcete.“

Předstírala jsem hluboký povzdech. „Existuje něco, co mi chcete říct, Larry?“

Jakkoli se zdálo, že se na chvíli zamyslel, znala jsem ho natolik dobře, že jsem věděla, kdy opravdu hloubá, a kdy se tak jenom tváří. Nakonec zavrtil hlavou. „Ne,“ prohlásil. „Řekl jsem to včelám.“

V domě se cosi pohne, starý trám, možná podlahové prkno, a jak jsem rozrušená, náhlé zavržení mi připadá jako zvuk kroků na schodech. Rychle se otočím a děsím se pohledu na malé proce-

sí mrtvých teenagerů přicházející ke mně nahoru, možná dokonce na Larryho osobně. Schodiště je samozřejmě prázdné.

Valnou část předchozích třiceti let jsem se snažila se svými „duchy“ vyrovnat. Víím, že tam ve skutečnosti nejsou. Nevěřím, že mrtví zůstávají s námi, nebo že se s nimi po smrti ještě někdy doopravdy setkáme. Občas si ale představuju, že mám dvojité vidění a pozoruju dva světy: ten, který znám jako skutečný a vidí ho i ostatní, a druhý, vytvořený z temných míst mého mozku.

Ve světě mojí pošramocené fantazie jsou duchové mými nerozlučnými přáteli.

Najednou se z toho ponurého domu musím dostat pryč, a tak téměř seběhnu ze schodů. Po Mary není nikde ani stopy, a tak vejdu do zahrady. Starou ženu pořád nevidím. Měla bych jí říct, že jsem na odchodu, proto obejdu dílnu a zamířím k místům, kde – jak si vzpomínám – bývalo zeleninové políčko. Nenaжду ji, ale uvědomím si, že jsem došla skoro až k úlům.

Pověz to včelám.

Hloupý nápad. Včely v zanedbaných úlech nezůstávají. Čtyři trouchnivějící dřevěné výtvořby budou léta opuštěné. Přesto jsem nalaďená na rituály, chci to uzavřít – vždyť pro co jiného jsem sem přišla? – a tak se opatrně přiblížím, jak jsem to dělávala vždycky, i když možnost, že včelí dělnice vyrazí, aby útok odrazily, nepřipadá v úvahu.

Nic se neděje. Úly jsou prázdné. I tak přistoupím blíž.

Pověz to včelám.

„Larry je mrtvý.“ Řeknu to tiše, je mi jasné, že kdyby někde nablízku stála Mary, vypadala bych, jako že nemám všech pět pohromadě. „Zemřel před dvěma týdny ve vězení.“

Z úlu nepřijde žádná odpověď. Připadám si jako idiot. Chystám se otočit, a vtom si všimnu, že vrchní část jednoho úlu je uvolněná, jako by ji někdo zvedl a nevrátil řádně na místo. Mému zbožňovanému smyslu pro pořádek není něco takového po chuti, proto přikročím blíž, a jelikož ještě nejsem stoprocentně přesvědčená, že úl je prázdný, váhavě se pokusím vrátit věci na místo.

Nejde to. Buď je dřevo zkroucené, nebo něco stojí v cestě. Opatrně se vytáhnou a se zatajeným dechem nahlédnu do úlu. Rámečky na plástve jsou pryč, zůstal nevelký zaprášený prázdný prostor.

Úplně prázdný není.

Přesněji řečeno prázdný je až na něco, co mi připadá absurdní.

Dívám se na předmět, který lidé v okolí nazývají „hliněný obraz“. Tedy, nejde přímo o obraz, ale trojrozměrnou podobiznu. Je vytvořená z hlíny, vysoká přibližně čtvrt metru, a jak napovídají vlasy, ňadra, břicho a široké boky, znázorňuje ženu. Nohy figurky jsou ohnuté v kolenou a připoutané nebo svázané do kozelce za zády k rukám. A co hůř, jsou tu ostré kousky dřeva, a já vím, že je to trnka, protože je to trnka vždycky, bodnuté do očí, uší, úst, hlavy, hrudi a genitálií.

Zvuky letního dne utichly. Teď slyším jen pravidelný tlukot svého srdce.

Tohle není možné. Dům i pozemek byl podrobený prohlídce, a to od jednoho konce k druhému, od podkroví po sklep, od živého plotu po zahradní zídku. Od Larryho zatčení tady tohle ležet nemůže.

Jenže kdo to sem mezitím položil?

Pověz to včelám.

V ruce mi pulzuje příšerná bolest. Děje se mi to vždycky, když jsem vystresovaná, ale nikdy ne takhle silně. Natáhnu paži, špičkou prstu se dotknu figurky a nakloním ji. Trochu se drolí. Je mi fyzicky špatně, ale zvládnu ji posunout natolik, abych viděla, co potřebuji. Dlouhých vlnitých vlasů už jsem si všimla. Sotva jsem je spatřila, pojala jsem podezření. Teď mám jistotu.

Podobné figurky u sebe měly všechny Larryho oběti. Ruce a nohy svázané do kozelce představují neschopnost pohybu. V rakvích se nemohly hýbat. Trnka jim propichovala oči, uši a ústa, protože pod zemí byly hluché, němé a slepé. Poranění hlavy, hrudi a genitálií symbolizovalo vyprchávání života, ke kterému nevyhnutelně došlo, poté co byly pohřbeny.

Tohle jsme se alespoň domnívali. Larry vyšetřovatelům nikdy neprozradil, proč jsou hliněné figurky důležité. Mně by to možná řekl, ale nezeptala jsem se.

Měla jsem. Měla jsem se o to zajímat, dokud byla možnost.

Tahle nová figurka je dostatečně detailně vypracovaná, zvláště spoutané ruce, abych zcela snadno a jasně pochopila její poselství.

Pět prstů na pravé ruce má roztažených, jako když instinktivně roztahujeme při bolesti ruce. Levá spočívá ochable, čtyři prsty mírně ohnuté. Jen čtyři. Třetí prst, ten, na němž bývá navléknutý snubní prsten, chybí.

Moje levá ruka teď intenzivně bolí. Zvednu obě ruce k ústům, abych otupila bolest, a třetí prst mé pravé zlehka vklouzne do mezery na levé. Snubní prsten nosím na řetízku kolem krku, protože prsteníček levé ruky mi před lety odřízli.

Ta hliněná figurka jsem já.

6

Člověk uvězněný v rakvi nepřežije dlouho. Názory, které jsme na toto téma shromáždili, se různily, odhadovaná doba přežití sahala od několika minut po několik dnů, ale v jedné věci se znalci shodli: záleží na velikosti rakve i dotyčného. To léto jsme zjistili hodně o metrech krychlových vzduchu, o tělesném objemu a hodnotě lidské spotřeby kyslíku.

Patsy byla malá; její drobné tělo v truhle příliš místa nezabralo: pro kyslík tu byl prostor, kdyby neležela na mrtvole.

Patsyina truhla nebyla utěsněná, a kdyby zůstala nad zemí, dívka by měla šanci. (Možná by umřela žízní, ale šance na přežití tady tak jako tak byla.) Takhle vytvořila půda navršená na truhle účinné těsnění, lepší si pachatel nemohl přát. Od chvíle, kdy ji pohřbili, jí zbývalo několik hodin, dospěli jsme k závěru, že na nejvýš osm.

V jisté chvíli se musela rozhodnout, jestli bude zoufale trhat všechno kolem sebe ve snaze prodrat se ven, nebo klidně ležet a šetřit zbývajícím kyslíkem, protože někdo ji tam zavřel, a někdo ji přece, pro lásku boží, také pustí ven.

Jak dlouho dokáže mladá dívka trpělivě čekat, než se šprýmař vrátí a dovolí jí vylézt ze zasypané rakve?

Víme, že Patsyina víra kolísala, poznali jsme to podle toho, v jakém stavu jsme ji – i truhlu – našli. Kůži na ruku měla rozedřenou, několik nehtů odtržených, a saténové obložení rakve bylo ušpiněné skvrnami od její krve. A navíc roztrhané na cáry; kolem pěstí si omotala dlouhé pruhy, aby si tolik neodírala ruce o tvrdé dubové víko. Přesto měla několik kloubů na prstech zlomených. Truhla byla neporušená.

Když Patsy zaslechla hrající si děti – nejasně, jakoby vzdáleně, protože byly několik kroků nad ní a půda izoluje proti hluku stejně jako voda – pomyslela si, že její modlitby byly vyslyšeny, a domnívám se, že tehdy spustila opravdový řev, křičela, prosila, ať ji pustí ven, ať jí proboha pomohou a dostanou ji odtamtud.

Tohle dokážeme z hlediska času určit poměrně přesně. Po čtyřech a půl hodinách pod zemí pocítila první opravdovou naději, že bude zachráněna.

Nepočítala však s tím, že když malé děti zaslechnou hlas, který na ně křičí z čerstvě zasypaného hrobu, zachvátí je čirá hrůza.

„Mary!“ Stojím u zadních dveří domu a volám na ni. „Mary, potřebuju vás tady!“ Můj hlas zní rozčileně. Aspoň doufám.

Několik vteřin se nic neděje. Pozoruji včelu, jak čile poletuje od jednoho stonku levandule ke druhému, a pak se Mary vynoří zpoza Larryho dílny.

„Kde se tu vzalo tohle?“ Ukážu na hliněnou figurku, která teď leží obličejem dolů na pracovní desce. „Ne, nedotýkejte se jí. Máte čistý mikrotenový pytlík? Nebo přilnavou folii? Možná bude potřeba sejmout z toho otisky.“

Nevyjadřuji se dost jasně. Zhluboka se nadechnu a zkusím to znovu. „Mary, kdo kromě vás chodí do tohoto domu? Koho jste viděla bloumat po zahradě?“

Neodpoví.

„Je to důležité.“ Moc nechybí, abych ztratila nervy, ale nejsem vztekla. „Jestli chcete, můžeme si o tom popovídat na místní policejní stanici.“

Mary se místo odpovědi nakloní blíž, aby viděla na figurku, a udělá něco, co jsem nikdy předtím neviděla. Zavrčí. Lepší výraz mě nenapadá. Přestane cenit zuby, našpulí rty jako předtím a zlostně blýská očima.

„Viděla jste už něco takového?“

Zakroucí hlavou. „Kde jste to našla?“

„To jsem já, že? Tě figurce chybí prst.“ Zvednu levou ruku, ačkoli Mary moc dobře ví, co se mi stalo. Věděli to všichni ve městě. Zavolá v kapse a vytáhne svazek klíčů. Hodí je na pracovní desku, až to zařinčí, a z figurky se odrolí dalších pár kousků hlíny. Musím se ovládat, abych ji neokřikla, že má být opatrná.

„Zamkněte za sebou,“ řekne mi a vykročí ke dveřím. „Klíče si nechte. Já je nebudu potřebovat.“

Nechá mě v domě samotnou. Nemůžu se dočkat, až vypadnu, jenomže se nedokážu pohnout. Stojím v kuchyni, ale v mysli nahlížím do otevřené zásuvky v opuštěné ložnici. Hřeben. Nechala jsem tam svůj hřeben.

Nezlobím se. Jsem vyplašená.

Před odchodem zabalím figurku do staré papírové utěrky a opatrně ji vložím do tašky ze supermarketu. Nemám tušení, kam se vydám. Nedokážu myslet na nic jiného, než že *mají moje vlasy*.

Oni mají moje vlasy.

8

Bez rozmyslu se rozběhnu po příjezdové cestě Glassbrookových, ani nedávám pozor, kam šlapu. Nevšímnu si blížící se vysoké mužské postavy, dokud se nesrazíme. Než se vzchopím, kňučím jako zpráskaný pes.

„Co je, do prdele?“ Kluk, který mě málem porazil, mě chytí za ramena a o půl kroku ustoupí, abychom se oba vzpamatovali. „Mami, mami, to jsem já! Ne, podívej se na mě!“

Nemůžu dýchat.

„No tak, dívej se na mě a počítej do deseti. Jeden, dva...“

Než napočítá do deseti, znovu dýchám a přidávám se k němu, neslyšně vyslovuji čísla. Tohle už jsme prováděli.

„Jsem v pořádku.“ Připadám si trapně, a tak se snažím tvářit přísně. „A co jsem ti říkala o tom, že nemáš mluvit sprostě?“

„Co se stalo?“ Můj dospívající syn, o osm centimetrů vyšší než já a nádherný jako svěží rozbřesk po dlouhé zimní noci, nevěnuje kárání pozornost. „Před pár minutami jsem viděl po příjezdový cestě uhánět nějakou starou bábu. Teď tebe. Co je tohle za místo?“ Uvolní moje ruce a vykročí k domu.

„Bene, nechod...“

Pomalů se ohlédne. „Tady bydleli? Slíbilas tátovi, že sem nepůjdeš.“

„Viděl jsi Mary. Stará se o dům a zahradu.“ Teď už mě bolí i pravá ruka. Sklouznu k ní pohledem a vidím, že v dlani svírám klíče od domu. Netuším, proč mi je Mary dala. Ani k čemu mi budou dobré.

Ben znovu upře pohled na příjezdovou cestu. I jeho přirozeně fascinují děsivé věci, jako každého pubertáka, a kdybych mu řekla, kam jdu, rozhodně by nezůstal sedět v autě.

„Nechce se mi věřit, že nikdo z vás nic nevěděl?“ prohodí si spíš pro sebe. „Bydleli jste v jednom domě, a nic jste nevěděli.“ Na okamžik ke mně obrátí hlavu. „Vodil je sem? Ty děti, který unesl?“

„Měli bychom jít. Nemáš hlad?“

Ujdeme zbývajících pár kroků k autu. Otevřu kufr a uložím figurku za svoji tašku s věcmi na přespání.

„Cos dělal?“ zeptám se.

Ohrne nos. „Vypustil jsem pár pneumatik. Štípnul jsem tam dole v krámu cigára. Podpálil jsem garáž. Jo, a tou věcí, co máš v palubní přihrádce, jsem možná zabil psa.“

„Cože?“ Rovnou se rozhlížím, jestli mrtvé zvíře někde nezahlednu – „Prosím, pověz mi, že ses té věci nedotkl,“ – a pak si všimnu jeho výrazu.

„Jak jsi vůbec zjistil, že tam je?“ zeptám se.

„Hledal jsem sirky.“ Podá mi klíče od auta, které jsem si u něj nechala v úschově. „No dobře, hledal jsem mentolky. Ale zápalky jsem našel v kufru. Vypadly ti z tašky. Vzala jsi s sebou nějaký divný věci, mami.“

„Nastup,“ pobídnu ho. „A kastlíku si nevšímej. Ta věc je vážně nebezpečná.“

Nasedneme a Ben přihrádku okamžitě otevře.

„Nech toho.“ Nakloním se a prudce ji zavřu.

„Co je to?“

„Slzný plyn. Nafasovala jsem ho v práci. Neměla bych ho s sebou vůbec mít, a kdyby tě s ním přistihli, měli bychom oba velký problém.“

„Je možný někoho tím zabít?“

„Ne, ale zasažení je bolestivý a na několik minut dotyčného ochromí. Tyhle věci jsou určené k tomu, aby zatýkající získal čas a mohl nebezpečnému podezřelému nasadit pouta.“

„A ty voziš slzák s sebou? Proti komu jsi ho chtěla použít? Proti servírce, která ti nezdvořile odsekne?“

Ben moc dobře chápe, že vyšší důstojníci, kterým chybí pár měsíců do důchodu, bývají zřídka v první linii, ale ani to mu nezabrání v nezbedném popichování. Sotva se odlepíme od obrubníku, toužebně pohlédne na přední kastlík.

„A víš co, měli bychom vyrazit domů,“ řeknu. „Po obědě.“

„Vždyť jsme sotva přijeli.“

„V šest budeme zpátky. Nejpozději v sedm.“

„A co si počne táta? Stopne si někoho na dálnici?“

Dojedeme na konec ulice. Když jsem tady před lety bydlela, silnice byla dlážděná a člověk musel projíždět opatrně. *Pomalů*, tak znělo zlaté pravidlo. Od té doby ji vyasfaltovali.

„Tys zapomněla, mamí?“

„Jasně že ne. Vyzvedneme ho u terminálu číslo dvě, po večeři, což znamená, že musím zůstat celý večer strážlivá.“

Nelžu. Naše rodinné plány se mi jen na chvíli vypařily z hlavy, nic víc. Cítím na sobě Benův pohled. Neotočím se k němu, protože by se tím potvrdilo, co si myslí. Že měli s tátou naprostou pravdu. Neměla jsem se sem vracet.

„A jsme tady.“ Odbočím z hlavní silnice a vjedu na parkoviště za hotelem, v němž jsem na následující dvě noci objednala pokoje. Vypnula jsem motor a zkontrolovala esemesky. Vtom vidím, jak můj syn nevěřícně zírá na velkou budovu zčernalou od sazí, zdi s ozdobnými kamennými prvky, věžičkami a křížovými kytkami a desítkami špinavých oken.

„Pár mil zpátky u dálnice stojí Premier Inn.“ Omluvně mu položím dlaň na rameno. „Kdyby ti to nevadilo, zůstaneme tady. Budou mít volno. Zdejší hotely nikdy nebývají obsazené.“

Pomalů zavrtí hlavou. „Tohle je tak dobrý pro Addamsovu rodinu.“ Zvedne obě naše tašky a kráčíme ke dveřím hotelu U Černého psa.

Dá mi přednost, na veřejnosti se jako obvykle chová dokonale slušně. Přejdu práh do tmavé vstupní haly a zaslechnu tiché vrčení zlého psa. V tu chvíli začne kdesi v útrobách hotelu hrát hudba – píseň „Are You Lonesome Tonight?“ od Elvise Presleyho – a ze zadní místnosti vyjde vysoký tmavovlasý muž o něco mladší než já a opře se o recepční pult.

„Strážmistryně Loveladyová,“ usměje se, ale já jsem tak rozrušená, že mi jeho úsměv připadá spíš jako úšklebek. „Vítejte zpátky.“

Mám dojem, že omdlím. Tohle je Larry.

9

Myslím si, že Patsy volala na děti ještě dlouho poté, co ze hřbitova utekly. Řekla bych, že jakmile zaslechla známky života, znovu získala naději. Slyšela je, ony ji musí slyšet také. Půjdou to říct rodičům. Brzy se vrátí s lopatami.

Každým okamžikem se ozvou přibíhající kroky, klouzavý zvuk kovové lopaty zajíždějící do země. Zaslechne mírné žuchnutí odlétávající hlíny. Hlasy, které ji budou povzbuzovat, aby vydržela, za chvíli jsou u ní, dostanou ji ven. Vytáhnou ji na denní světlo, zastíní jí oči před ostrým sluncem a dají pořádně napít pomerančového džusu, aby uhasila tu příšernou žízeň. Silou vůle se přiměla zachovat klid, šetřit kyslíkem, protože teď už zbývalo jediné, dát jim čas. Ony přijdou.

Nikdo nejde.

Čtyři děti ze tří rodin nikomu neřekly, co slyšely. Měly zakázáno hrát si na hřbitově a bály se. A výprasku od otců se bály ještě víc než příšery pod zemí, kterou by zcela jistě vykopali.